

ДУШЕЧКІН Олександр Іванович (01(13). 08. 1874, с. Опеченський Рядок Новгород. губ., Росія — 08. 04. 1956, Київ) — вчений-агрохімік, фізіолог рослин. Доктор сільськогосподарських наук (1934, без захисту дис.), професор (1938), академік АН УРСР (1945). Заслужений діяч науки УРСР (1949). Премія ім. В. Докучаєва АН СРСР (1936). Державні нагороди СРСР. Закін. С.-Петербур. університет (1897). Відтоді перебував на стажуванні в Цюриху (до 1899). Від 1903 — в Агрохім. лаб. Київ. товариства с. господарства і с.-г. промисловості (згодом Укр. НДІ соціаліст. землеробства), де очолював відділи агрохімії (1915–20), згодом — хімізації с. господарства, 1928–30 — директор; водночас від 1921 (з перервами) — у Київ. с.-г. інституті: завідувач кафедри агрохімії. Був двічі заарешт. (1930, 1931). Звільн. за відсутністю складу злочину. Під час 2-ї світової війни — завідувач кафедри агрохімії Казах. с.-г. інституту (Алма-Ата, нині Алмати). 1944–53 — директор, від 1953 — зав. лаб.

агрохімії Інституту фізіології рослин і агрохімії АН УРСР (Київ), на будівлі якого (нині Інститут фізіології рослин і генетики НАНУ) Д. відкрито мемор. дошку. Вивчав динаміку осн. елементів живлення в ґрунті, шляхи підвищення ефективності фосфорно-калій. добрив, вплив сполук марганцю на ріст і якість врожаю цукр. буряків, механізм надходження пожив. речовин у рослини; обґрунтував рац. методи внесення добрив; рекомендував застосування посівів люпину на зелене добриво. Зробив вагомий внесок у розроблення заходів з підвищення родючості піщаних ґрунтів Полісся.

Основні праці

Ход поступления главнейших питательных веществ в сахарную свеклу в связи с ходом ее роста // Тр. сети опыт. полей Всерос. об-ва сахарозаводчиков. Сообщение 10. К., 1911; Дальнейшие исследования о биологическом поглощении фосфорной кислоты в почве. С.-Петербург, 1914; Вопросы техники внесения удобрений под сахарную свеклу и ее подкормка // Химизация социалист. земледелия. 1937. № 7; Перспективы применения на Украине фосфоритов в качестве удобрения // Тр. науч. конф. по проблеме использования местных источников удобрений УССР. К., 1951; Добрива та їх використання. К., 1956 (співавтор).

Рекомендована література

1. Дмитренко П. К 80-летию со дня рождения Александра Ивановича Душечкина // Почвоведение. 1955. № 11;
2. Дегодюк Е. Г. Душечкін Олександр Іванович (1874–1956) // Вчені-ґрунтознавці, агрохіміки, землероби. Кн. 8. К., 2003.

Е. Г. Дегодюк

Бібліографічний опис:

Душечкін Олександр Іванович / Е. Г. Дегодюк // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-19656>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).